

12.12.2007

TOIMINTASUUNNITELMA 2008**Yleistä**

Palosuojelurahastolain (306/2003) mukaan tulipalojen ehkäisyn ja pelastustoiminnan edistämiseksi on Suomessa olevasta palovakuutetusta kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta vuosittain suoritettava palosuojelumaksu. Palosuojelumaksun on velvollinen suorittamaan jokainen, joka harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa. Palosuojelumaksuista saadut varat tuloutetaan valtion talousarvion ulkopuolella olevaan Palosuojelurahastoon.

Palosuojelurahasto toimii sisäasiainministeriön hoidossa ja valvonnassa. Rahaston hallinnosta sekä talouden ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii rahaston hallitus, jonka tehtävänä on päättää rahaston toiminnan ja talouden kannalta merkityksellisistä ja laajakantoisista asioista sekä huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Palosuojelurahastosta voidaan myöntää lain tarkoituksen toteuttamiseksi rahaston varojen ja vuosittaisen käyttösuunnitelman puitteissa yleis- tai erityisavustuksia. Myönnettäviin avustuksiin sovelletaan, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään ja rahasto toimii näissä avustuksissa valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena.

Palosuojelurahasto toimii osana pelastustoimen kokonaisrahoitusjärjestelmää ja myöntää harkinnanvaraisia avustuksia tarkoituksensa mukaisiin hankkeisiin. Rahaston avustukset on yhteen sovitettu valtionosuusjärjestelmän kanssa siten, että avustuksia ei myönnetä samoihin kohteisiin.

Toiminnan tavoitteet 2008

Palosuojelurahaston avustuksia kohdennettaessa otetaan huomioon pelastustoimen vuoden 2008 tulossuunnitelmassa ja vuosien 2009-2012 toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitetyt keskeiset tavoitteet. Palosuojelurahasto tukee omalla toiminnallaan näiden tavoitteiden saavuttamista, erityisesti onnettomuuksien ehkäisyn sekä koulutus- ja tutkimustoiminnan osalta.

Avustukset kohdennetaan olemassa olevien riskien mukaisesti ja huomioiden pelastustoimen palvelujen sekä henkilöstön saatavuuden turvaaminen koko maan alueella. Rahasto tukee palokuolemien vähentämistä, hyvän turvallisuuskulttuurin kehittymistä, turvallisuuden edistämiseen tähtäävien tietojen ja taitojen parantumista, valistuksen ja neuvonnan tehostumista, pelastustoimen palveluiden saatavuuden ja pelastuslaitosten toimintakyvyn kehittämistä ja alaa hyödyttävää tutkimus- ja kehittämistoimintaa.

Palosuojelurahasto avustaa pelastusalan järjestöjen toteuttamaa valistusta ja neuvontaa, palokuntatoiminnan kehittämistä, koulutustoimintaa sekä muuta mahdollista toimintaa, joka edistää tulipalojen ehkäisyn ja pelastustoiminnan kehittämistä. Yleisavustusten hakumenettelyn ja myöntämiskriteerien kehittäminen jatkuu siten, että suunnitelmavuoden keväällä tarkastellaan ensimmäisen uusien perusteiden mukaan tehdyn hakukierroksen kokemuksia. Hakemismenettelyyn sekä perusteisiin tehdään tarvittavat muutokset. Kehittämistyössä pidetään tiivistä yhteyttä avustusta saaviin järjestöihin mahdollisimman tasapainoisen lopputuloksen aikaansaamiseksi.

Uudistamisessa kiinnitetään erityistä huomiota yleisavustusten vaikuttavuuteen ja toiminnan tavoitteiden liittymiseen pelastustoimen valtakunnallisiin tulostavoitteisiin. Valtakunnallisista järjestöistä avustetaan Suomen Pelastusalan Keskusjärjestöä, Suomen Palopäälystöliittoa ja Nuohousalan Keskusliittoa. Rahasto tukee viranomaisten ja järjestöjen yhteistyössä järjestämiä valtakunnallisia tiedotus- ja valistuskampanjoita, joiden kattavuuteen sekä sisällön kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Lisäksi voidaan avustaa erityisryhmille suunnattuja valtakunnallisia kampanjoita, joilla pyritään palokuolemien ja tulipalovahinkojen määrän vähentämiseen.

Paloasemien rakentamiseen ja peruskorjaukseen tarkoitettujen erityisavustusten osalta tuetaan erityisesti sellaisia uusia asemia ja merkittäviä peruskorjauksia tai laajennuksia, joilla parannetaan pelastustoimen palvelujen saatavuutta. Avustuksia suunnataan varsinkin sellaisiin uusiin asemiin, joilla poistetaan paloasemaverkostossa olevia aukkoja, sekä merkittäviin peruskorjauksiin työturvallisuuden puutteiden korjaamiseksi. Rahasto seuraa pelastustoimen harjoitusaluestrategian laatimista ja tekee päätökset harjoitusalueiden rakentamiseen kohdistetuista avustuksista strategian johtopäätösten pohjalta.

Pelastustoimen alueiden kalustohankintojen osalta avustetaan ensisijaisesti hankkeita, joilla parannetaan alueen palvelutasoa kokonaisuutena sekä henkilöstön työturvallisuutta. Avustuksia myönnettäessä tarkastellaan koko alueen kalustotilanteen kehittämistä pelastustoimen palvelutasopäätöksen ja kehittämissuunnitelman mukaisesti. Rahasto tukee vuoden 2008 aikana myös pelastustoimen kenttäjohtamisjärjestelmän (PEKE) päätelaitteiden hankintaa, millä kehitetään johtamisvalmiuksia koko valtakunnan alueella.

Palosuojelurahasto avustaa sopimuspalokuntien palokuntasopimuksen mukaisia kalustohankkeita, jotka kohdistuvat hälytysvalmiuden tehostamiseen tai työturvallisuuden parantamiseen. Avustusta voidaan myöntää myös sellaisiin kalustohankintoihin, joilla turvataan VPK-toiminnan jatkuvuutta ja toimintaedellytyksiä maassamme. Toimintavuoden aikana avustetaan ilman määräaikaia tehtäviä pienkaluston hankintoja, jotka kohdistuvat em. tarkoituksiin. Avustusta voidaan myös myöntää sopimuspalokuntien omistamien paloasemien uudisrakennushankkeisiin sekä merkittäviin peruskorjauksiin ja laajennuksiin.

Pelastustoimen kokeilu-, käynnistämisen-, tutkimus- ja kehittämistoimintaan, tiedotus- ja valistustoimintaan sekä oppimateriaalin tuottamiseen varaudutaan suuntaamaan määrärahaa edellisvuoden tasoa enemmän ja tutkimushankkeiden määrä huomioiden. Julistettaessa avustuksia haettavaksi sekä niiden vaikuttavuutta ja hyödyllisyyttä arvioitaessa huomioidaan pelastustoimen vuosien 2007–2011 tutkimusohjelman mukaiset teemat. Erityisesti pyritään löytämään tutkimusteemojen mukaisia, koko pelastustoimea hyödyttäviä tutkimus- ja kehittämishankkeita. Rahasto seuraa tutkimus- ja kehittämistoiminnan organisoimista ja tekee yhteistyötä Pelastusopiston kanssa hankkeiden hyödyllisyyden ja vaikuttavuuden arvioinnissa sekä hankkeista tiedottamisessa.

Sisäinen hallinto ja talous

Suunnitelmavuoden aikana valmistuu Palosuojelurahaston uusi avustuksenhakuohje. Ennen hyväksymistä ohjeluonnoksesta pyydetään lausunnot kaikilta keskeisiltä yhteistyökumppaneilta. Hakuohjeistusta ja hakumenettelyjä uudistetaan muutenkin tarkastelemalla käytössä olevien hakulomakkeiden kattavuutta ja laatimalla tarvittaessa uusia.

Palosuojelurahaston hallinto pysyy kevyenä, ja hallintomenojen osuus kaikista menoista on enintään 3 prosenttia. Sihteeristössä toimii kolme päätoimista henkilöä, jotka ovat virkasuhteessa sisäasiainministeriöön. Vuoden 2008 alusta lähtien täytetään avoimena ollut rahaston ylitarkastajan virka. Rahaston henkilöstöhallinnosta vastaa ministeriön pelastusosasto. Sisäasiainministeriö selvittää suunnitelmavuoden aikana, tulisiko rahaston valvontaan liittyvät tehtävät siirtää jollekin toiselle ministeriön osastolle tai yksikölle.

Toimintasuunnitelmaa, talousarviota, toimintakertomusta ja tilinpäätöstä kehitetään informatiivisempaan suuntaan valtion talousarviolainsäädännön säännösten mukaisesti. Mittarien kehittäminen kuvaamaan varsinkin avustusten vaikuttavuutta jatkuu osana rahaston kehittämistyötä. Vuonna 2004 hyväksytyin strategian toteutumista tarkastellaan ja sitä päivitetään tarvittaessa

Palosuojelumaksukertymä nousee yhä edellisen vuoden (2007) tasosta ja on suunnitelmavuonna yli 8 miljoonaa euroa. Tämän jälkeen kertymän kasvun arvioidaan jonkin verran hidastuvan, mutta olevan vuosina 2009–2010 yhä varsin korkealla tasolla, noin 8,1–8,3 miljoonassa eurossa.

Johtuen pitkään kestäneestä taloudellisesta nousukaudesta on Palosuojelurahastolle syntynyt useana vuonna ylijäämiä. Rahaston hallitus on huomionnut tilanteen ja lisännyt käyttösuunnitelmassa päätettävien avustusten tason edellisvuoden 8,1 milj. eurosta noin 10,3 milj. euroon. Palosuojelumaksukertymän kasvu tasaantuessa ja kohonneen avustustason myötä tilanteen arvioidaan jatkossa muuttuvan. Talousarvion mukaan suunnitelmavuodelta jää 7,0 miljoonan euron alijäämä. Suurin osa erityisavustuksista maksetaan kuitenkin vasta vuosina 2009–2010, joten tosiasiallisesti vuodelta jää pienehkö ylijäämä. Rahaston pääoma ja maksuvalmius säilyvät erinomaisena, ja tavoitteena on pienentää pääomaa hallitusti lähivuosina.

Talouden suunnittelua ja seuranta kehitetään edelleen siten, että talousarvion ja varojen käyttösuunnitelman pohjana on todellinen palosuojelumaksukertymä.

Puheenjohtaja

Juhani Meriläinen

Sihteeri

Mikko Nygård

LIITTEET Talousarvio 2008
Varojen käyttösuunnitelma 2008

PALOSUOJELURAHASTO**SUUNNITELMA**

12.12.2007

TALOUSARVIO 2008

kaikki luvut euroja

2007

Pääoma 1.1.2007 15 355 833

Menot

Varojen käyttö vuonna 2007 7 500 000

Tulot

Palosuojelumaksut 8 210 155

Ali/ylijäämä **710 155**

Pääoma 31.12.2007 16 065 988

2008Menot

Varaus siirtyviin menoihin:

- ennakkopäätökset (2003) 120 730

- tutkimus- ja kehitys- ym. 2 820 236

avustukset (2006-2007)

- 2006-2007 tehdyt päätökset 1 900 000

Hallintomenot 210 000

Varojen käyttösuunnitelmassa 10 350 000

päänettävät menot

Varojen käyttö yhteensä 15 400 730

Tulot

Palosuojelumaksut 8 250 000

Avustusten palautukset 30 000

Ali/ylijäämäPääoma 31.12.2008 **- 7 120 730**
8 945 258**2009**Menot

Varaus siirtyviin menoihin:

- tutkimus- ja kehitys- ym. 2 400 000

avustukset (2007-2008)

- 2007-2008 tehdyt päätökset 1 800 000

Hallintomenot 240 000

Varojen käyttösuunnitelmassa 9 700 000

päänettävät menot

Varojen käyttö yhteensä 14 140 000

Tulot

Palosuojelumaksut 8 300 000

Avustusten palautukset 40 000

Ali/ylijäämäPääoma 31.12.2009 **- 5 800 000**
3 145 258

VAROJEN KÄYTTÖSUUNNITELMA 2008

Alueen pelastustointien ja sopimuspalokuntien erityisavustukset (kalusto- ja järjestelmähankinnat) - päätetään keväällä 2008	1 100 000 e
Pelastustoimen kenttäjohtamisjärjestelmän päätelaitteiden erityisavustukset - päätetään keväällä 2008	900 000 e
Kuntien ja sopimuspalokuntien erityisavustukset (paloasemien rakennushankkeet) - päätetään keväällä 2008	3 000 000 e
Pelastusalan järjestöjen yleisavustukset - päätetään joulukuussa 2007	2 500 000 e
Sopimuspalokuntien erityisavustukset (pienkalustohankinnat) - ei kiinteää hakuaikaa	150 000 e
Erityisavustukset tutkimus- ja kehityshankkeisiin, oppimateriaaliin, valistukseen ja neuvontaan, henkilökohtaiset apurahat ja stipendit - päätetään keväällä 2008	2 700 000 e
	<hr/>
Yhteensä	10 350 000 e